

Caracterizarea personajului Nechifor Lipan din opera Baltagul scrisa de Mihail Sadoveanu

Personaj absent; static, multidimensional, arhetipal; personaj-erou.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: portretul facut de narator si de alte personaje;

â€” caracterizare indirecta: prin propriile actiuni, simtiri si ganduri; prin mediul in care traieste; prin comentariul naratorial; prin nume.

Deoarece este un personaj absent, Nechifor Lipan devine o prezenta printr-un act de sinteza infaptuit de cei care l-au cunoscut, el revine la viata prin restituire.

Si in caracterizarea lui Nechifor Lipan se utilizeaza procedeul mastilor. In acest sens se pune accentul pe descrierea aspectului exterior, a imbracamintii: ("Purta caciula brumarie. Avea cojoc in clinuri, de miel negru, pana la genunchi si era incaltat cu botfori"), dar si pe stilul vorbirii sale ("mester la vorba"). Este "vrednic roman", cinstit, prietenos, amator de petreceri, fara teama de hoti. El face parte din categoria oamenilor puternici si indrazneti, avand attributele eroilor: "De oamenii rai spunea ca nu-i pasa; are pentru dansii pistoale incarcate in desagi". In caracterizarea sa si numele are rolul de a da relief, Nikephoros insemnand purtator de biruinta, lumina victoriei.

Deoarece este un personaj absent, el devine o prezenta printr-un act de sinteza, infaptuit de cei care l-au cunoscut, revine la viata prin restituire.

Nechifor Lipan este un personaj emblema, reprezentand lumea din care face parte: locuitorii acestia de sub brad sunt niste fapturi de mirare. Luti si nestatornici ca apele, ca vremea; rabdatori in suferinta ca si-n ierni cumplite, fara griji in bucurii ca si-n arsitele lor de cuptor, placandu-le dragostea si betia si datinile lor de la inceputul lumii, ferindu-se de alte neamuri si de oamenii de la campie si venind la barlogul lor ca fiara de codru - mai cu sama stau ei in fata soarelui c-o inima ca din el rupta..."

Prima propozitie a textului este un enunt-definitie.

Astfel, termenii "locuitorii si "fapturi intra in relatie de sinonimie. Un rol important in sesizarea trasaturilor definitorii il are fragmentarea. Relatia sintactica dintre determinat ("locuitori) si determinanti ("iuti si nestatornici, "rabdatori, , fara griji) este intrerupta prin intermediul punctuatiei. Aceste trasaturi sunt evidentiata prin enumerare, insa procedeul are aici, pe langa rolul acumulativ, si unul rezumativ. Gerunziile "placand", , ferindu-se", "venind" surprind clipa concreta, dar au si un rol rezumativ. Se realizeaza astfel impresia de emblema, de efigie. In alt context, N. Manolescu a observat rolul rezumativ al povestirii asupra realului, la Sadoveanu. Aceasta sistematizare opereaza si in descriere.

Pentru Vitoria "mustata aceea neagra" si "ochii aceia cu sprancene aplecate" sunt "dragostea ei de douazeci si mai bine de ani". Detaliul portretistic inlocuieste persoana. Sintetizarea se obtine si prin

procesul de sinonimizare contextuala, "mustata" si "ochii, apoi "infatisarea toata" intrand in raport de egalitate cu termenul abstract "dragostea". De altfel, la Sadoveanu de multe ori substantivele abstracte se concretizeaza dobandind statut de personificare: "i-a schimbat numele, ca sa nu-l mai cunoasca bolile si moartea".

Se subliniaza aici actiunea penetranta a bolii si a mortii.

Spuneam ca Nechifor Lipan revine la viata prin restituire. Inmormantarea este actul suprem al acestei restituirii. Prin infaptuirea dreptatii si implinirea ritualului, echilibrul cosmic este restabilit. Eroul este readus in prezent, intor-candu-si fata spre soare si spre noi.